

26 augusti 2025

a25-0229
MR/ASE

Socialdepartementet

103 33 Stockholm

S2025/00778

Yttrande över SOU 2025:39 - *Digital teknik på lika villkor*

Kommunal har beretts möjlighet att yttra sig över rubricerad utredning och lämnar följande synpunkter:

Utredningen har gjort en gedigen genomgång av gällande reglering för användning av digital teknik vid insatser enligt SoL och LSS, till barn och personer med nedsatt beslutsförmåga.

Kommunal instämmer i utredningens bedömning

- Det finns behov av att tydliggöra möjligheten att använda digitala insatser enligt SoL och LSS.
- Det är viktigt att användning av digital teknik varierar utifrån insatsernas karaktär och individuella behov.
- Regleringen ska inkludera alla former av digital teknik.
- Nuvarande reglering med krav på inflytande och kvalitet vid beslut enligt LSS och SoL är tillräcklig. Det gäller även barnets bästa.
- Lagen (2001:454) om behandling av personuppgifter inom socialtjänsten SoLPUL ska innehålla integritetsskyddande åtgärder vid användning av alla insatser med integritetskänslig teknik, oavsett individens ålder.
- Det ska finnas krav på samtycke för att behandla personuppgifter för monitorering, rensorering och positionering samt behov av en reglering med särskilda bestämmelser som värnar individernas integritetsintresse och principerna om självbestämmande och inflytande inte endast tillfälligt nedsatt beslutsförmåga.
- Befintliga dokumentationskrav i SoL och LSS för samtycke till behandling av personuppgifter är tillräckliga. Det är därtill positivt med tydliga krav på kontinuerlig uppföljning. Det gäller även förslaget att utvidga möjligheterna att vid samtycke använda lagen om behandling av personuppgifter inom socialtjänsten, i stället för att tillämpa lagen (2022:484) om elektronisk kommunikation (LEK).

Konsekvensanalys

Förbundet skulle vilja komplettera utredningens konsekvensanalys avseende kostnader. Tillkommer gör resurser för förvaltning, samordning och upphandling av utrustning samt investeringar och anpassningar av tillförlitlig digital infrastruktur. Verksamheten kommer också att behöva tillgång till support 24/7 och utveckling av arbetsprocesser samt kontinuerliga utbildningsinsatser. Detta för att användning av digitala arbetssätt inom socialtjänsten ska bidra till ökad nytta för individerna och medarbetarna. Införandet av insatser med digitala stöd är inte

förutbestämd. I realiteten är det politiska beslut som styr i vilken utsträckning maskiner kommer att ersätta mänskliga arbetsuppgifter.

Slutligen vill Kommunal förtydliga att användningen av digitala stöd respektive mänskliga kontakter bör utgå från omsorgstagarnas, olika och varierande, behov. Därför är det viktigt att den gemensamma kunskapsinventeringen tydliggör vilka insatser där det varken är möjligt eller önskvärt att ersätta människa med maskin. Utifrån ett bemanningsperspektiv är det till syvende och sist politikerna som har makt att påverka utvecklingen och öka attraktiviteten till de yrken som arbetar närmast målgruppen.

Vänliga hälsningar
Kommunal

Malin Ragnegård
Förbundsordförande

Anna Spånt Enbuske
Utredare